N° 67. 1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 5 Junij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post, f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 5 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Overtuigd, gelijk wij zijn, dat alle zaken van eenig belang een grondig onderzoek vorderen, alvorens er tot derzelver verwezenlijking worde overgegaan, moeten wij echter erkennen, dat de drang van het oogenblik in vele gevallen meerderen spoed vereischt en dat langdurige beraadslagingen en een bajert van schrifturen over subjective punten de daarstelling van algemeen als nuttig erkende zaken niet slechts vertraagd maar dikwerf geheel onmogelijk maakt. Is dit het geval in particuliere ondernemingen, hoe meer dan in die, welke het algemeen, welke den staat betreffen; in denwelken steeds partijen worden aangetroffen, die elkander tegenwerken, die contramineren en door deze contramine eerst eene sceptische opinie scheppen, dan door ophooping van moeijelijkheden deze twijfelingen versterken, om eindelijk het schuil gehouden doel te bereiken, het verschuiven en uitstellen, van het vroeger in het algemeen belang nuttig geoordeelde, tot zobgenaamde gunstigere tijdsomstandigheden. — Wanneer wij ons den slakkengang voor den geest brengen, die er sedert de kennisgeving des Konings aan den president der Kamer, — welke koninglijke handeling een onbekend enthousiasme door het gansche land heeft daargesteld, — bij het voorloopig bestuur plaats gevonden heeft, — hoe weinige dagen is het geleden dat er aan de provinciale gouvernementen de eerste aanschrijvingen zijn gedaan, die blijken, dat er ernstig aan gedacht wordt om tot regtstreeksche verkiezingen over te gaan? — dan valt het ons even moeijelijk ons te overtuigen, dat het inderdaad ernst met de herziening onzer grondwet is, als het ons onbegrijpelijk voorkomt, dat het interimair ministerie hetwelk, beter dan wij, met de onophoudelijke pogingen en machinatien tot reactie, bekend moet zijn, geene meerdere werkzaamheid aan den dag legt, om de vaste grondslagen voor nationale hervorming te leggen. Thans vleit men ons weder met de hoop, dat de raad van state over drie weken gereed zal zijn en dan? — hoe lang zullen de behoudende kamers delibereeren, eer zij tot eenheid zullen gekomen zijn? hoelang zal het dan duren, eer de behoudskamertjes, onze provinciale staten, de dubbele Kamer zullen hebben gekozen? hoelang, eer deze hare deliberatien zal hebben gesloten? hoelang, eer de regtstreeksche verkiezingen zullen zijn geregeld en zullen hebben plaats gehad? hoelang, eer de nieuwe vrijzinnige Kamer van vooruitgang zal zijn geconstitueerd? Wat denkt men er van, zouden zij toekomende jaar al kunnen beginnen aan al wat *bij de wet* zal moeten worden geregeld? Wij hopen het, — maar twijfelen zeer of het er zoo voortkruipende immer toe komen zal.

Niet dat wij eenigen twijfel zouden willen opwerpen, aangaande de opregtheid van de heeren Donker Curtius en Luzac of dat wij den heer de Kempenaer zouden verdenken met andere, dan met opregte, bedoelingen om vooruitgang te bevorderen, in het ministerie te zijn getreden; — maar dat wij vreezen, dat de traagheid, die er ten minsten oogenschijnelijk plaats heeft, om tot de algemeen verlangde hervormingen te komen, hun nieuwe ongelegenheden zal berokkenen, even als door de traagheid der door den Koning gevolmagtigde commissie om een interimair ministerie te benoemen, hun de heeren Schimmelpenninck en Nepveu, zaliger ministeriele gedachtenis, door de reactionaire partij, werden op de schouderen gelegd, eene vracht, die zij, hoe ligt ook bevonden, maar met moeite hebben kunnen afschuiven.

In onderscheidene artikelen, met blijkbaren goeden wil geschreven, is er door verschillende organen der publieke opinie gevraagd, welke toch de redenen waren, waarom de algemeen geachte Thorbecke geen deel van het interimair ministerie uitmaakt. Men heeft visschende naar die redenen gedachten geuit, even weinig vereerend voor zeker hoog geplaatst persoon als voor den hoogleeraar zelven. Dezelve te wederleggen achten wij zoo ontijdig als onvoegzaam. De toekomst zal dit zelve doen. Eenmaal, wij houden er ons van overtuigd, zal professor Thorbecke geroepen worden, om een definitief ministerie te presideren; hij zal de regterhand van onzen Koning worden, de ziel en het leven van onzen staat. En, men geloove toch niet, dat hij, hoe schuil voor het oogenblik ook, stil zittende afwacht, wat er van zijne voorstellen worden zal; — hoe zou de werkzame steller van het ontwerp tot herziening, die door hetzelve de blijken gaf van sedert het voorstel der negenmannen steeds vooruit te zijn gegaan, thans stilzitten en niet verder arbeiden om het doel, waarnaar hij streefde, waarom hij zoo veel onaangenaams leed, te bereiken? Wij achten dit onmogelijk. Wij verbeelden ons Thorbecke, zich vergewissende van de waarachtige opinien des volks, waartoe hij door zijne door het gansche land verspreide discipelen de schoonste gelegenheid heeft, — wij verbeelden ons hem overpeinsende en beoordeelende al de objectien, die er door publieke en vertrouwelijke geschriften op het ontwerp der commissie worden gemaakt; om weldra voor ons te verschijnen, met de schitterende wapenen der overtuiging van de deugdelijkheid der voorstellen, die tot eene hervorming onzer instellingen, beantwoordende aan den geest dezer tijden, leiden moet. Zoude de natie iets anders van Thorbecke verwachten? *Zou hij zoo niet nuttiger voor haar zyn, dan in een broos en onzeker interimair ministerie?*

Deze gedachten waren, sedert eenigen tijd de onze. Wij hadden dezelve, daar zij eenigermate in het private leven ingrijpen kieschheidshalve, misschien beter, voor ons gehouden, maar de drang, waarmede er thans, om den alomgeachten man in het ministerie te zien, wordt gesproken en geschreven, bewoog ons dezelve publiek te maken.

Dies acht men hem voor wijs
die vinger op den mond leidt.
O! kon ik ook die kunst,
maar wat op 's harten grond leidt,
Dat welt me naar de keel. (Vondel).

NIEUWSTIJDINGEN.

OOSTENRIJK.

— De tijdingen uit het verblijf des keizers, Innsbruck zijn thans zeer belangrijk. De bezending uit Weenen is bij Z. M. den 21. Mei toegelaten. Zij ontving kennis van eene proclamatie des keizers, die de redenen van zijn vertrek uit de hoofstad blootlegde, en die zij reeds aan den minister von *Pillendorp* te Weenen heeft overgebragt. Dit stuk luidt aldus:

« *Manifest aan de volk!* De gebeurtenisen die den 15 te Weenen hebben plaats gehad, leverden mij de overtuiging, dat eene woelzieke partij, steunende op het meestal door vreemdelingen op een dwaalspoor geleide akademische legioen en een deel van de gewone trouw afgewekene burgers en nationale garde, Mij de vrijheid van handelen ontrooven wilden, om aldus de over die op zich zelf staande aanmatigingen zeker algemeen gebelgde gewesten en de welgezinde bewoners mijner residentie onder hun juk te brengen. Er bleef slechts de keuze over, met de getrouwe bezetting des noods met geweld eenen uitweg te banen, of voor het oogenblik in stilte in eenige der God-lof over het geheel mij trouw geblevene gewesten eene wijkplaats te zoeken. De keuze kon niet twijfelachtig zijn; ik besloot den vreedzamen, onbloedigen weg in te slaan, en begaf mij naar het steeds onwankelbaar trouw geblevene bergland, waar ik ook naderbij was, om tijdingen uit het leger te bekomen, dat dapper voor het vaderland strijd. Verre van mij het denkbeeld, de geschenken, die ik mijn volk in de dagen van Maart gedaan heb ik de natuurlijke gevolgen daarvan, terug te willen nemen of te verkleinen; ik zal in tegendeel steeds geneigd zijn, aan de billijke wenschen mijner volken op wettigen weg gehoor te verleenen en de nationale en provinciale belangen in aanmerking te nemen; doch zoodanige moeten zich als in 't belang des algemeens doen kennen, op wettige wijze voorgedragen, door den Rijksdag overwogen en mij ter bekrachtiging voorgelegd worden; maar niet gewaperdenhand door enkelen, zonder roeping, worden afgeperst. Dit wilde ik Mijnen, door mijn vertrek uit Weenen in angstige spanning verkeerende volken, tot hunne volkomen geruststelling zeggen en hun tevens herinneren, dat ik in mijne vaderliefde immer bereid ben ook de verloren, geachten, teruggekeerden, onder mijne zonen wederop te nemen.

Innsbruck, 20. Mei 1848. Ferdinand."

In een kabinetschrijven aan den raad van ministers, van den 20. Mei, zegt de keizers, dat « de stad Weenen in den laatsten tijd, tot groot nadeel, hare vroeger aan Z. M. en zijne voorvaderen steeds bewezene trouw zoo zeer gekrenkt had, dat Z. moest besluiten die stad voor eenigen tijd te verlaten, *en dan eerst weder aldaar terug te komen, als Z. M. zich van haren terugkeer tot hare vroegere gevoelens volkomen overtuigd had.* » « De ministerraad (zoo besluit de keizer) zal, gelijk ik het reeds bij mijn vertrek verondersteld heb, het van zijnen pligt achten alles af te wenden, wat den staat der monarchie zou kunnen in gevaar stellen en de beveiliging van den troon vordert, opdat de regelmatige loop der zaken door een tijdelijk veranderd verblijf in mijne Staten niet moge verstoord worden.»

(Langs buitengewonen weg heeft men te Berlijn het berigt ontvangen, dat de keizer van Oostenrijk *het geheele corps diplomatique* heeft uitgenoodigd uit Weenen naar *Innsbruck* te komen en dat Z. M. de opheffing van de Weener hoogeschool heeft bevolen.

In Weenen is den 21 des nachts op drie plaatsen brand ontstaan en wel door kwaadwilligheid; ook een militair magazijn is afgebrand.

De bank beperkt reeds eenigermate hare inwisselingen en daarover begon ontevredenheid te heerschen.

ITALIE.

NAPELS, den 21. Mei. De rust is oogenschijnlijk hersteld. Sterke patrouilles doorkruissen de stad. Vroeger levendig, zoo vrolijk, is dezelve thans somber, en geen welkgekleed burger ontmoet men op de straten. De Laz-

HET HOTEL DER INVALIDEN.

(Vervolg van onze vorige.)

- En thans is het bijna honderd en twee jaren, dat ik het hotel bewoon, ik ben er getrouwd, en heb ik menigen kameraad, sedert dien tijd, in gekend. Hoewel er tegenwoordig slechts jonge lieden in zijn, ben ik er gelukkig..... o! wel gelukkig, vooral sedert mijne kinderen bij mij gekomen zijn.

- Mijnheer Jerome, vroeg Napoleon, bewogen door het verhaal van dezen Nestor der soldaten, gij, die de zoon zijt van deze ouden dappere, hoe oud zijt gij dan wel?

- Ik ga naar de een en negentig, kolonel; ik ben in 1715 geboren.

- Ja, viel de honderdjarige hem in de rede, juist in hetzelfde jaar, dat wijlen Zijne Majesteit Lodewijk XIV stierf. O! ik herinner het mij nog, als of het gisteren gebeurd ware.

- Een en negentig jaren! riep Napoleon weder uit..... Zeker, ik zou er u niet voor aangezien hebben; in dit geval, moet gij langen tijd in dienst geweest zijn?....

- Acht en twintig jaren, kolonel; ik heb voor en na onder de maarschalken van Saksen, de Soubise, de Broglie, de Contades, en onder den prins de Condé gediend. Ik was te Frontenoy, te Larfelec, te Rossbach, te Berghen en te Fribourg. Daar heb ik mijn arm verloren, zoo als gij ziet. Ik ben in het hotel sedert 1763, dus bijna drie en veertig jaren; maar ik ben van de regering van Lodewijk XV.

- Ja, Lodewijk XV, zeide Napoleon zachtkens, een arme koning, die dat schandelijke traktaat teekende, bij hetwelk Frankrijk 1,500 mijlen aan land verloor.

- En sedert drie en veertig jaren, hernam de honderdjarige, gedraagt zich Jerome, jegens mij, als een goed zoon. Waarom gelijkt de zijne hem ook niet?

Dit bittere gezegde viel als lood op het hoofd van den aanwezigen.

- Vader, zeide Jerome, met eene schijnbare kalmte, Cyprianus is nog jong: hij is nog te beteren.

- Zeker, voegde Napoleon er bij, de jonge lieden hebben toegefelijkheid noodig; gij zelf, oude kameraad, stemdet het aanstonds toe.

- Kolonel, antwoordde de honderdjarige, heel zacht, het is eene krijgslist. O! o!.... zeide hij steeds hoestende, omdat, als ik mijn zoon toornig op den zijnen zie, ik mij altijd houd als of ik tooniger dan hij ware; en door deze konstgreep is de vrede weldra tusschen hen hersteld.

Op dit oogenblik was het kleine gezelschap aan den ingang van eene lange galerij, die door eenen lantaarns slechts verlicht was, gekomen. De oude Maurits bleef er staan:

- Ziet gij Cyprianus nog niet? had hij zijn zoon op een zachten toon gevraagd.

- Neen, vader, had deze op een droevigen toon geantwoord, terwijl hij rondom zich keek; ik wed dat de deugniet verlof zal gekregen hebben, om uit te blijven, zonder ons er iets van te zeggen. O! morgen! morgen!....

- Komaan, zeide Napoleon losjes tot den honderdjarige, daar mijnheer Cyprianus toch niet komt, wil ik zijn plaatsvervanger wel zijn. Uw zoon en ik zullen u naar boven helpen. De wind is frisch, en op uw ouderdom is het niet goed bij sterrenlicht de wacht te hebben.

- O! des avonds voor den slag van Hochstadt, ten tijde van wijlen Zijne Majesteit Lodewijk XIV, heb ik zes uur, als verloren schildwacht, op wacht gestaan, en dat nog wel op een half musketschot afstands van schildwachten van den hertog de Marlborough..... de wacht had mij geheel en al vergeten.

- Daar was de wacht, voor den drommel, wel toe in staat, ten tijde des heeren de Marlborough! zeide Napoleon glimlagchende; maar toen waart gij honderd jaren jonger dan thans, en dat maakt toch eenig onderscheid.....

- Maar kolonel..... zeide Maurits, zijn arm, die Napoleon steeds vasthield, willende losmaken.

- Kom, kom, vader, maak er gebruik van, daar de kolonel wel zoo goed wil zijn. De wind waait harder, gij hoest reeds sterk, pas op het gerstewater morgen!

De honderdjarige liet zich door den keizer geleiden, terwijl hij op zijn zoon leunde, die hem tot steun scheen te dienen, en alle drie zetten zich in beweging om de weinige trappen van de stoep van de galerij op te klimmen, toen Jerome uitriep:

- Daar is hij eindelijk!....

- Ciprianus? vroeg Maurits.

- Ja, vader, hernam Jerome; tusschen zijne tanden de bina-

staat, zijn zoo brutaal mogelijk. Het is voornamentlijk door *Guardi*, dat men geene goede kleederen op straat durft dragen. Diegenen zelfs, welke met baarden loopen, worden door deze woestelingen als liberalen aangezien en aangehouden.

De stad is nog in staat van beleg. De tijding van den aantogt der Calabriërs is wat voorbarig geweest.

Het Fransche escader ligt in de haven. De daarop gevlugte personen zijn tot dus verre aan boord gebleven. De admiraal *Baudin* heeft 2,000,000 fr. schadevergoeding voor de Fransche [illegible] gevraagd. Men zegt dat de koning deze vraag heeft ingewilligd.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 30. Mei. Men verneemt, dat de onthulling van het standbeeld van prins *Willem I*, op het plein alhier, den 5. Junij aanstaande zal plaats hebben. Het is de dag waarop de Munstersche vrede vóór twee eeuwen hier te lande openlijk werd afgekondigd, en waarbij Nederland als een vrije en onafhankelijke Staat van Europa optrad.

— De prins van Pruissen is heden van Brussel alhier aangekomen.

DRUNEN, den 25. Mei. Zoowel hier als in de gemeenten Nieuwkerk, Baardwijk, Kaatsheuvel, Loon op Zand, Waalwijk, Waspik, Raamsdonk, Raamsdonksveen, Geertruidenberg, Made, Zwalowe, Zevenbergshoek, en Zevenbergen, worden met alle ijver petitien onderteekend, en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal geadresseerd, voor vrijheid van godsdienst vrijheid van onderwijs, gelijke burgerlijke en maatschappelijke regten, gelijke verdeeling van waardigheden, ambten en bedieningen, tusschen Kerk en Staat, ook met opzigt tot bezoldiging der kerkelijke bedieningen.

— Uit het verslag, in de 44e jaarlijksche vergadering van het britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap medegedeeld, blijkt, onder anderen, dat gedurende het laatste jaar 1,124,087 bijbels door het genootschap verspreid zijn, namelijk 837,361 binnen 's lands en 285,706 door tusschenkomst der elders gevestigde depots. De geldelijke toestand der inrigting is zeer gunstig.

— Bij de redactie van den *Noord-Brabander* zijn ingekomen de navolgende petitien voor de *vrijheid van godsdienst en onderwijs*, welke of naar de Tweede Kamer verzonden zijn, of het eerstdaags zullen worden.

Aarle Rixtel met 176 handteekeningen; Amerzode, 88 h.; 's Bosch, 690 h.; Driel (Boemelerwaard), 260 h.; Heesch, 72 h.; Hilvarenbeek, 125 h.; Helvoirt, 104 h.; Nuenen, Gerwen en Nederwetten, 210 h.; Oijen, 143 h.; Veldhoven, 87 h.; Zeelst, 98 h. Totaal der handteekeningen 2055.

VLISSINGEN, den 3. Junij. Gedurende de maand Mei zijn alhier geboren 24 personen, als: 9 van het mannelijk en 15 van het vrouwelijk geslacht; overleden 19 personen, als: 11 van het mannelijk en 8 van het vrouwelijk geslacht; onder de overledenen zijn begrepen 2 elders gestorven en 2 militairen in het hospitaal; levenloos aangegeven 2 van het vrouwelijk geslacht.

Met betrekking tot den ouderdom waren de overledenen als volgt:

Beneden het jaar				3
van 1	tot	10	jaren	3
« 10	«	20	«	–
« 20	«	30	«	2
« 30	«	40	«	1
« 40	«	50	«	3
« 50	«	60	«	3
« 60	«	70	«	2
« 70	«	80	«	2
				19.

— Wij waren niet wel onderrigt, toen wij in onze vorige meldden dat de vrouw van schipper *de Haze* zich niet in stad bevondt, daar zij tijdens het ongeluk aan boord van het schip was.

— In een artikel van *l'Indépendance*, 30. Mei, over de erkenning van de republiek van Frankrijk door den koning van Belgie, leest men het volgende:

« In de gesteldheid door de omwenteling van Februarij in Europa te weeg gebragt, werd de Belgische regering in eenen bijzonder kieschen toestand geplaatst. Belgie was aan Frankrijk in meer dan een opzigt verbonden. Er bestonden tusschen de beide landen behalve eene groote overeenkomst van gemeenschappelijke belangen, zeden, taal, gewoonten, sympathien, vrijheden, natuur-neigingen, banden van buitengewonen aard en hoewel deze banden niet zoodanig waren, dat zij invloed moeten uitoefenen op die van volk tot volk, zoo moet men nogtans erkennen, dat zeer vereeringswaardige gevoelens hoogst onaangenaam zijn aangedaan geworden door de laatste Fransche revolutie. Maar zielen diep doordrongen van hare pligten zijn in staat de allervurigste genegenheid van privaat belang het zwijgen opteleggen tegenover de groote pligten die zij in het algemeen belang hebben te vervullen. De vorst die eenmaal aannam zijn lot aan dat van Belgie te verbinden, heeft op nieuw bewezen; dat het niet meer mogelijk is hem van zijn volk te scheiden; dat hij in alle omstandigheden slechts de belangen des volks behartigd en dat alle andere gevoelens onderdoen voor het eenige, waaraan hij zijn leven heeft gewijd: het geluk en de voorspoed van Belgie."

Eene schoone les, voorwaar! voor alle koningen die wenschen mogten op hunne troonen vastgesteld te blijven.

INGEZONDEN STUKKEN.

Onberaden stap der synodale commissie van het kerkgenootschap der Hervormden.

Toen, bij de voorstelling van het ontworpene nieuwe wetboek van strafregt, het zoogenaamde regt van *placet*, zoo al niet opgeheven, dan toch zóódanig van alle kracht en werking beroofd scheen te worden, dat de Roomsche kerk aan het toezigt der regering bijna geheel onttrokken werd; terwijl daarentegen de Protestantsche en Israëlitische kerkgenootschappen en wel inzonderheid dat der Hervormden, de hinderlijkste bemoeijingen van 's lands bestuur zouden blijven ondervinden, en zelfs het ergerlijke regt van collatie ongeschonden bleef bestaan; toen scheen het een aantal Protestanten, vooral den leden der Hervormde kerkbesturen, niet weinig aanstoot te geven, aldus de Roomsche kerk boven alle anderen bevoorregt te zien. Van daar, dat velen, ook de onderteekenaar dezes, tegen zulk eene naar het hun voorkwam, *ontijdige* opheffing van het regt van *placet*, door het onderteekenen van adressen, hunne stem verhieven.

Doch! voor zoo veel het nu *niet* te doen was, om onze Roomschgezinde landgenooten te onderdrukken, maar *alleen*, om *gelijke* regten voor alle godsdienstbelijders zonder onderscheid te verwerven; hoe welkom moest dan niet, bij alle weldenkenden, het ontwerp eener gewijzigde grondwet zijn, waarbij *alle* gemeenten de *vrije*, en dus geene koninklijke goedkeuring behoevende, keuze hunner leeraren verkregen; waarbij het middeleeuwsche collatie-regt, zonder schadevergoeding, werd afgeschaft; waarbij alle openbare godsdienstoefening werd toegelaten, en het regt van vereeniging werd erkend: alles slechts onder zóódanige beperking, als voor de rust en orde in den staat, mitsgaders ter handhaving der gelijke regten van anderen, zou blijken onvermijdelijk te wezen, en dus, even gelijk de vrijheid der drukpers begrepen wordt.

Geen wonder, dat *nu* Hervormden en Afgescheidenen, Lutherschen en Doopsgezinden, Roomschen en Israëliten, van de meest verschillende standen der maatschappij (gelijk ten minste op het adres aan de Tweede Kamer, van hetwelk de ondergeteekende de steller en eerste onderteekenaar is) zich vereenigden, om niet alleen op de invoering van regtstreeksche verkiezingen, maar ook wel uitdrukkelijk op de vrijheid van godsdienstoefening, vereeniging, onderwijs en drukpers aan te dringen, gelijk die hoofdbeginselen in de ontworpene nieuwe grondwet waren vervat.

Maar niet alzóó dacht de synodale commissie van het kerkgenootschap der Hervormden. Den 18. Mei dezes jaars diende zij een verzoekschrift aan den Koning in, waarin zij niet alleen het regt van *placet* wilde gehandhaafd zien, maar ook het *behoud* verlangde van geheel die aristocratische zamenstelling van het Hervormde kerkbestuur, van al die inmenging der regering in kerkelijke aangelegenheden, en van dat, zoo zij beweert, weldadige regt van collatie, kortom van al die boeijen, waar het Hervormd kerkgenootschap, zijns ondanks, sedert 1816 meer en meer in geklonken is.

Ware dat adres aan Z. M. nu slechts ingediend, als uitdrukking der persoonlijke gevoelens van de leden der synodale commissie, men zou zich met een' medelijdenden glimlach over zoo veel kleingeestigheid kunnen vergenoegen; maar de commissie verklaarde, zich tot den Koning te wenden, als *vertegenwoordigende zij* (zeker in zoogenaamd *Nederlandschen* zin) geheel het kerkgenootschap der Hervormden. Van alle kerkbesturen verzocht de commissie de bewijzen van ondersteuning, en dat, schoon zij wel behoorde te weten, hoe tegenwoordig de geest der gemeenten gestemd is!

Neen! Roomschgezinde landgenooten! uwe Hervormde, uwe overige Protestansche en Israelitische medeburgers, zijn er verre van verwijderd, hunne eigene vrijheid ten offer te brengen, ten einde slechts aan u en uwe geestelijken een juk op te leggen, hetwelk gij, zonder schending van uw geweten, niet dragen kunt. Wij willen u niet boven ons bevoorregt; maar wij willen ook ons zelven niet bevoorregt zien; allerminst willen wij *zelven* gekluisterd blijven, ten einde *u* slechts in de uitoefening uwer godsdienst te belemmeren.

Het is thans vooral de pligt der organen van de Hervormde kerk, inzonderheid van de leden der kerkbesturen, zich tegen de *reactionnaire* strekking van het adres der synodale commissie luide en onbeschroomd te doen hooren. De broederlijke medeteekening van adressen en acten van adhésie, hetzij aan Z. M. den Koning, hetzij aan de Staten-Generaal, reeds ingezonden of nog in te zenden, getuigt genoeg van den liberalen zin der leden van onze gemeenten.

Hoe het elders is, weet de ondergeteekende niet zeker; maar de stap, door de synodale commissie, zoo onberaden uit naam van *geheel* ons kerkgenootschap gedaan, heeft althans *geene* toejuiching, maar wel meer of min levendige *afkeuring* bij het klassikaal bestuur te Middelburg ondervonden. Ook daartoe *niet* behoorende Predikanten zijn er gansch niet mede ingenomen; en dat ouderlingen en diakenen er geenes vreden mede hebben, zal wel dááruit blijken, dat velen hunner ook voor de vrijheid van godsdienstoefening en vereeniging hebben gepetitionneerd, terwijl anderen meer wederhouden zijn uit vrees voor benadeeling in hun beroep, dan omdat zij eene verschillende zienswijs zijn toegedaan.

Dit echter is buiten twijfel: — de Hervormde kerkbesturen en gemeenten zijn er onschuldig aan, dat eene, tot zulk einde wel niet aangestelde, synodale commissie, voor geheel het kerkgenootschap, de naauwe aansluiting van hinderlijke boeijen verzocht heeft, welker knelling niet weinig heeft toegebragt, om een aantal geloofsgenooten in vroegeren tijd over te halen, zich van zulk een, met het democratisch beginsel van Calvijn geheel strijdig en van de wereldlijke magt al te afhankelijk geworden kerkbestuur, af te scheiden; terwijl men, bij de aanneming der hoofdbeginselen van de gewijzigd voorgestelde grondwet, zich welligt met eene spoedige heeling der in onze kerk ontstane breuk zou mogen vleijen.

Het zij mij ten slotte vergund te verwijzen naar het pas uitgekomene werkje van mr. J. DACOSTA: *Het oogenblik, een woord over het ontwerp van grondwets-herziening.* Amsterdam, H. HÖVEKER, 1848; inzonderheid bl. 11 en 12, *op de vrijheid van godsdienst en onderwijs.*

MIDDELBURG, den 2. Junij 1848. Mr. A. F. SIFFLE.
Ouderling bij het Ned. Herv. klassikaal bestuur te Middelburg.

De Redactie der *Vlissingsche Courant* gelieve de volgende vraag te stellen:

Zou de politie van Middelburg niet kunnen waken, tegen de schandelijkheden die er op sommige schutten, met name op het singel tusschen de Koe- en Dampoorten door kwade jongens geschreven worden? Zou het zoo moeijelijk zijn de daders op te sporen en zouden die niet strafbaar zijn volgens de wet? Het wordt tijd dat er een voorbeeld gesteld worde. Dit schandaal heeft al jaren lang geduurd.

ADVERTENTIEN.

J. C. BUCHEL, GEB. DE GROOF,

berigt, den ontvangst van een Assortiment **STROO-** en **PAARDENHAREN HOEDEN**, tot civiele prijzen.

STOOMJAGTEN,

varende in het Beurtveer tusschen de Steden

Middelburg, Dordrecht, Rotterdam

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

JUNIJ 1848.

Van Middelburg.				Van Rotterdam.			
Maandag	5,	's mr.	6½ ure.	Maandag	5,	's mr.	7½ ure
Dingsdag	6,	«	3 «	Dingsdag	6,	«	8 «
Woensdag	7,	«	3 «	Woensdag	7,	«	9½ «
Donderdag	8,	«	4 «	Donderd.	8,	«	10 «
Vrijdag	9,	«	5 «	Vrijdag	9,	«	11 «
Zaturdag	10,	«	5½ «	Zaturdag	10,	's mid.	12 «
Zondag	11,	«	6½ «	Zondag	11,	«	12 «

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 5. Junij. Sedert den 1. dezer is alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd;

Ortelins, J. Bouquet, Valparaiso, salpeter en koper; der Rhein, F. Bogendahl, Cephalonia, stukgoed; Maria Keij, J. van Coolput, Rio-Janeiro, koffij en huiden; Carl Friedrich, C. J. Weseron, Monte-Video, huiden; Pegasus, J. Munfeld, Messina, fruit; Irmo, J. Duret, Cette, wijn; de 2 Gebroeders, N. H. Oldendik, Liverpool, klipzout; Ospra, J. J. Holdt, Monte-Video, huiden.

Voor Gend bestemd;

Palmira, J. Waldank, Jeannette, J. Divoort, August, P. van den Kerkhoven, alle Liverpool, klipzout.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Gazelle, J. Main, stukgoed, Hull.

Van Gend gezeild:

Vigilant, J. Rajouif, ballast, Siame.

Van Vlissingen gezeild:

Sine Nomine, H. Meulendijk, beenderen, Hull.

Stads-Poorten.

Opening des morgens ten 3 ure.
Sluiting des avonds 9 «
Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammekens- en Duinpoort ten 10 ure.

---

men van nachtlooper en ligtmis mompelende.

- Beknor hem niet, zeide Maurits, op een goedigen toon, beknor hem niet te veel, het zal hem niet meer gebeuren.

- Ik weet wat ik te doen heb, hernam deze droogweg, het is een onverbeterlijke slechthoofd.

- Waar ziet gij uw Cyprianus dan? vroeg Napoleon aan Jerôme.

- Voor den trommel, daar ginder kolonel, hij staat voor ons.

De keizer zag nieuwsgierig aan alle kanten rond om dien slechthoofd, dien boozen gast, dat oneerbiedige kind te zien; hij bemerkte slechts een invalide, wiens zilveren kin in het maanlicht glinsterde, en die regt op hen toekwam, zoo snel als zijne houten beenen hem maar zouden veroorlooven. Dat was dan die nachtlooper, die ligtmis, op wien zoo koddig de vaderlijk beschuldigingen der twee geslachten waren gevallen. Op het zien van dezen martelaar der veldslagen, kon Napoleon een gevoel van medelijden en van bewondering niet van zich afwenden.

De invalide No. 3 kon zestig jaren oud zijn. Zijn gelaat was verschrikkelijk te zien, zoo was het even als zijne ledematen, verminkt. Behalve de zilveren kin, die door de kunst van den goudsmid hem was aangebragt, had hij nog een glazen oog, waarvan de vastheid aan zijn gelaat eene vreemde uitdrukking schonk. Een glazen oog bij een invalide was toenmaals het non plus ultra van koketterie, en Cyprianus had in zijne jeugd een zeer schoon man moeten zijn. Hij was groot, van eene forsche ligchaamsgestalte, en liep, wel is waar langzaam, maar toch regt als eene kaars, zonder zelfs de hulp van een stok noodig te hebben, en de twee handen in zijne zakken. Hij moest wel schuld bekennen, want in dit oogenblik zag hij er zeer zacht uit. Reeds opende Jerome den mond, om een stortvloed van verwijtingen over hem te doen komen, toen Cyprianus, nadat hij den keizer, dien hij nooit van nabij had gezien, op eene militaire wijze had gegroet, hem het spreken belette, door tot zijnen vader met eene verwonderlijke koelbloedigheid, en op een bijna lustigen toon te zeggen:

- Papa, papa, bedaar wat! men moet niet veroordeelen zonder te hooren, zoo als de groote Dugommier, mijn generaal, altijd zeide. Ik was niet bij het appel tegenwoordig, dat is bewezen; maar hoor mij: ik had opgemerkt, dat wanneer grootvader, zoo als nu, een gedeelte van zijn tijd in de kapel doorbragt, om des morgens al zijne gebeden, en des avonds zijn ouden katechismus op te zeggen; hem een glaasje wijn, meer dan gewoonlijk, opkwikte, en hem natuurlijke beenen gaf om naar de slaapkamer te klimmen. Welnu, ik, die slechts kunstbeenen heb, heb Golibert, mijn kameraad moeten opzoeken, opdat hij mij zijne portie wijn afstond, in ruiling van eene wacht, die ik morgen, voor de woning van den maarschalk, voor hem betrekken zal. Ziedaar deze portie troost! Beknor mij nu, als u dat pleizier kan doen; schoon ik geheel onschuldig ben, ik ben wel zeker, dat grootvader mij ditmaal geen ongelijk zal geven.

Deze woorden zeggende, haalde de invalide eene veldflesch uit zijn zak, en bood dezelve den honderdjarige aan. Jerome antwoordde niet; maar Maurits zag zijn kleinzoon met bewogene oogen aan, en zeide tot Jerôme:

- Welnu! zeide ik niet, dat Cyprianus geen schuld zou hebben! ... Maar, mijn lieve jongen, voegde hij er bij, terwijl hij de flesch aannam, die hij met eene bevende hand schudde, daar is meer dan de gewone portie?

- Dat is bewezen, grootvader, de mijne is er ook bij, die er bij ongeluk ingevallen is. Zoudt gij al niet erg dronken zijn van de gewone portie? En Cyprianus voegde er nog bij, terwijl hij eenige stukken suiker en een stuk wittebrood uit zijn zak haalde; Ik heb van het loopen gebruik gemaakt, om in den kelder van de infirmerie, deze verbodene, koloniale eetwaren te koopen; met dit stuk brood en deze dingen zal ik zorgen dat gij eene fricassée, zoo lekker als of ze van papegaaijen ware, krijgt. Dat zal op uwe arme maag, die door de dienstjaren een weinig verroest is de uitwerking doen, van eenen echten trijpen borstrok.

- Dat is alles mooi en wel, hernam Jerome geheel en al bedaard, maar door uw toeven, hebt gij ons in eene doodelijke verlegenheid gebragt, en zonder de hulp van den kolonel, die wel zoo vriendelijk heeft willen zijn, mijn vader te helpen, weet ik niet, hoe ik het in deze koude zou gedaan hebben, om mij tot hier te brengen.

Cyprianus groette den keizer nogmaals. (Vervolg hierna.)

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEBER.